

СВЯТА Ў ХАТУ

Спраўднае свята народнай песні і творчасці аматараў фальклору Іванаўскага, Кобрінскага, Бярозаўскага і Драгічынскага раёнаў адбылося на гасціннай Опальскай зямлі. Рэпартаж адтуль зрабіла газета «Янаўскі край».

Распачалася святочная праграма ўрачыстым шэсцем. Шчырая гаспадыня фэсту пані Габрыэла Залеўская вітала ўсіх удзельнікаў, запрашаючы да сябе ў маёнтка. Асноўнае дзеянне разгарнулася на некалькіх канцэртных пляцоўках. Гістарычная пастаноўка суправаджалася музычнымі выступленнямі творчых калектываў.

«Наш абавязак — упрыгожыць аграгарадок, зрабіць жыццё ў ім утульным і прыемным», — падкрэсліў ураджэнец аграгарадка, **намеснік старшыні Іванаўскага райвыканкама Віталь КЛЫШКО**. Прадоўжылася свята этна-вечарынай «Опальская саля», на якую нарэшце прыбыў сам пан Багуслаў. Кожны гарманіст падчас выхаду на сцэну павязваў стужку на кола і граў свае музычныя кампазіцыі. Астатнія ў гэты час танцавалі і весяліліся, змагаючыся за званне найлепшага танцора салі.

ПОЛАЦКАЙ ГЭС СПАЎНЯЕЦЦА ГОД

Карэспандэнт «Полацкага весніка» завітаў на станцыю, каб высветліць, як яна гэты час прапрацавала.

— За першы год эксплуатацыі мы працавалі больш за 120 мільёнаў кВт/г электрычнай энергіі і на 8 мільёнаў кВт/г перавысілі праектныя даныя, — расказвае **начальнік Полацкай ГЭС Васіль ВЯЛЮГА**. — Гэты паказчык абумоўлены тым, што мінулы год быў досыць шматводным, таму і гадавы план выканалі без асаблівых напружанняў. 2018-ы пачаўся таксама досыць бурна, з вясновымі паводкамі, але май і чэрвень выдаліся даволі засушлівыя. На сёння з улікам запаса вады ў вадасховішчы плошчай 1710 га, якое размешчана перад Полацкай ГЭС і з'яўляецца адзінай крыніцай для выпрацоўкі энергіі, у нас працуюць тры гідрарэгрэты з пяці.

Як адзначаюць спецыялісты, сур'ёзных адхіленняў, збоў ці парушэнняў у рабоце ГЭС не выяўлена. На станцыі працуюць 18 чалавек, дзесьць з іх — гэта аператыўны персанал, які забяспечвае кругласутачнае дзяжурства. Сістэма кіравання гідрэлектрастанцыі ў аўтаматычным рэжыме дазваляе кантраляваць усе параметры.

СМЕЦЕ — НА КАРЫСЦЬ

На Жлобіншчыне плануецца рэалізаваць інвестыцыйны праект па будаўніцтве смеццерапрацоўчага завода. Пра гэта паведамляе раённая газета «Новы дзень». На прадпрыемстве з камунальных адходаў будуць атрымліваць паліва.

Тэхналогія дазволіць звесці да мінімуму пахаванне камунальных адходаў на палігоне ў Праскурнях, прыярытэт будзе аддадзены іх другаснаму выкарыстанню і перапрацоўцы. У раёне вядзецца вялікая работа па асобным зборы адходаў і адабранні з іх другасных матэрыяльных рэсурсаў. Зараз атрымліваюць 28 % другаснай сыравіны, у сярэднім па рэспубліцы — 14 %. Да таго ж у рамках праектаў па «зялёнай» эканоміцы праводзіцца ўкараненне сучасных тэхналогій на Жлобінскай ЦЭС, якія скарачаюць шкодныя выкіды. Дарэчы, сёлета ў раёне плануецца высадзіць 6,1 тыс. дрэў і кустоў.

ШАНЦ НА АДРАДЖЭННЕ

Трыста алтайскіх маралаў прывезлі на Лідчыну з Расіі ў лютым 2017 года. Карэспандэнт «Лідскай газеты» завітаў на ферму і спытаў, як жыве гэты незвычайны для Беларусі праект.

У Лесніках засталіся толькі некалькі старых жыхароў. Але Ігар Андрушка дае населенаму пункту шанц. Ён вырашыў адрадіць вёску, у якой жылі два пакаленні яго сям'і. Добрыя намеры знайшлі падтрымку і разуменне з боку многіх людзей. «Праект «Сібірскага падворак», менавіта так ён называецца, з'явіўся з мэтай далейшага развіцця кампаніі, якая існуе на рынку Беларусі шмат гадоў, — расказвае заснавальнік. — Ідэй было шмат. Але вырашылі спыніцца на стварэнні племянной гаспадаркі па развядзенні і ўтрыманні аднаго з падвідаў высакароднага аленя — алтайскіх маралаў. У студзені 2015 года звярнуліся ў Лідскі райвыканкам з прапановай аб рэалізацыі гэтага праекта на тэрыторыі раёна. У выніку ён знайшоў падтрымку і з боку мясцовай улады, і з боку намесніка старшыні Гродзенскага аблвыканкама Івана Жука. У бязвыплатнае карыстанне нам былі выдзелены зямельныя ўгоддзі плошчай 288 гектараў, што побач з вёскай Леснікі».

Кіраўнік праекта ўпэўнены, што з цягам часу ў Лесніках будуць створаны ўсе ўмовы для развіцця не толькі фермерскага гаспадаркі, але і экалагічнага турызму. «Мы разглядаем развіццё турыстычнага кірунку, а значыць, і будаўніцтва ў перспектыве жылога комплексу, іншых аб'ектаў інфраструктуры», — акцэнтаваў Ігар Андрушка.

Надзее АНІСОВІЧ.

ШЧУПАК — КАРОЛЬ ШЧУЧЫНА

Неардынарнае дзейства пройдзе ў Шчучыне. У Дзень рыбака 8 ліпеня ў цэнтральны вадаём запусцяць жывы сімвал горада — шчупака.

— Ідэя зрабіць шчупака адным з сімвалаў райцэнтра Шчучын выношвалася даўно, — падкрэслівае **старшыня Шчучынскага райвыканкама Сяргей ЛОЖАЧНИК**. — Прычым гэта выглядае лагічна не толькі з пункту гледжання асацыятыўнага ўспрымання. У горадзе і раёне ў цэлым хапае водных аб'ектаў, у якіх водзіцца гэта рыба. Да таго ж за 22 кіламетры ад Шчучына ў лесе знаходзіцца невялікая вёска з назвай Шчука. Сельскіх населеных пунктаў з аналагічнай назвай у нашай краіне ўсяго два — у Вілейскім раёне Мінскай вобласці і Бешанковіцкім Віцебскай. Пару гадоў таму мы далі нашай вёсцы новае жыццё, пабудаваўшы тут сучасную паляўніча-рыбалоўную гаспадарку «Каменскае». Ну і нельга не адзначыць, што адным з самых распаўсюджаных прозвішчаў у райцэнтры з'яўляецца Шчука.

Улічваючы, што менавіта шчупак здаўна лічыцца агульнапрызнаным сімвалам упэўненасці і сілы, чысціні і прыгажосці, магутнасці і высакароднасці, мы і вырашылі зрабіць яго своеасаблівым захавальнікам нашага горада, — падсумаваў Сяргей Васілевіч.

Калі паглыбіцца ў гісторыю, можна даведацца, што Шчучын заснаваў чалавек з прозвішчам Шчука. Праўда, пра яго і яго заслугі нічога невядома. На гербе горада значыцца манаграма зусім іншай асобы — надворнага маршалка Вялікага Княства Літоўскага Ігнація Сцыпіёна, які ўнёс значны ўклад у яго развіццё. Гэта стылізаваныя літары «I» і «S». Аднак рыбалоўная прырода горада і раёна ў цэлым агульнавядомыя. Пра яе сведчаць не толькі апаведы рыбакоў пра злоўленую рыбу, але і мноства сельскіх населеных пунктаў з мілімі рыбачкамі сэрца назвамі. Акрамя Шчука, гэта Рыбакі, Вайшчука, Лешчанка, Карпанаўцы, Матылі, Прудцы, Патока і іншыя.

Статыстыка наглядна адлюстроўвае словы Сяргея Ложачніка. Прозвішча Шчука носіць 21 жыхар Шчучынскага раёна. Больш такіх прозвішчаў, што таксама цікава, толькі ў суседніх Мастоўскім (97) і Гродзенскім (28) раёнах, а таксама ў абласным цэнтры — 79.

Памятаючы, што прозвішчы ў даўніну на голым месцы не з'яўляліся, можна меркаваць, што шчупакоў у навакольных рэках і азёрах раней было хоць гаць гаці. Вось толькі сёння на карце Шчучынскага раёна відавочных у гэтым плане водных аб'ектаў практычна няма. Рака Нёман мудрагеліста віхляе па паўднёва-ўсходняй мяжы, а ў азёрах пераважае іншая рыба. Пагаворваюць, што шчупакамі

ў даўніну была перапоўнена рэчка Тураўка, якая з'яўляецца прытокам ракі Тур'я, што ўпадае ў Нёман. Але, зноў жа, пацвярджэння гэтаму няма.

Не сумняваючыся, што ўзнікненне Шчучына проста абавязана быць звязана з якой-небудзь «рыбнай» легендай, паспрабаваў яе адшукаць. Вывучэнне гісторыі і літаратуры ні да чаго не прывялі, аднак дзякуючы добраму знаёмаму з ліку рыбакоў старой савецкай гвардыі пачуў невядомую раней займальную гісторыю паходжання райцэнтра.

Даўным-даўно на месцы сучаснага Шчучына быў дрымучы лес, праз які цякла рака. Неяк юнак, які вандраваў па свеце, прыйшоў да яе берагоў. Ад стомленасці, смагі і голаду сілы амаль пакінулі яго. У гэты момант на паверхні ракі паказаўся шчупак. Ён так моцна ўдарыў па вадзе хвостом, што на бераг вылецела мноства дробных рыб, а грунт, які абсунуўся, адкрыў дарогу крыніцы. Гэта выратавала

юнаку жыццё. Каб аддзячыць, ён пацалаваў рыбу-выратавальніцу, якая тут жа ператварылася ў прыгожую дзяўчыну. Аказалася, пацалунак зняў з яе праклён злога духа за адмову выйсці замуж.

Зачараваны прыгажосцю дзяўчыны, юнак папрасіў у яе рукі і сэрца, атрымаўшы згоду. У каханні і радасці яны пражылі доўгае жыццё, заклаўшы ў месцы сустрэчы каля ракі паселішча. А назвалі яго ў гонар рыбы, якая зрабіла іх шчаслівымі. З часам у тых краях узнік горад Шчучын, шэраг жыхароў якога да гэтага часу носіць прыгожыя прозвішчы.

Як казаў мудрэц, легенда — прыёмная дачка гісторыі. Яна даруе ісціну, якая вядзецца за межы ўспамінаў. Таму яе не варта адхіляць.

Наогул, адзінства Шчучына і шчупака прадыхавала само жыццё. Нават калі прыгледзецца да герба райцэнтра, у літарах «I» і «S» можна разгледзець сакральныя рыбалоўныя сімвалы. «I» нагадвае вудзільна, а «S» — два састыкаваныя паміж сабой кручкі. Ну і цікавым дапаўненнем з'яўляецца той факт, што польскім горадам-пабрацімам беларускага Шчучына значыцца зноў жа Шчучын. Толькі з берагоў ракі Віса, што ў Падляскім ваяводстве. Пэўна, у яго таксама ёсць сваё легенда, толькі зусім іншая.

Сяргей ШАРШАНЕВІЧ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А.А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л.А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А.Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіццям; ПАНАСЮК В.В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т.Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 5 ліпеня 2018 года.